

ISSN 2466-3441

Годишњак

„БАКИЋЕВАЦ”

Година II
број 2

Овај „Годишњак број 2 „Удружења „Павле Бакић“ у Аранђеловцу објављен је уз финансијску подршку општине Аранђеловац, на основу Уговора о реализацији пројекта удружења грађана у 2014. години, број: 01-1 400-782-15/14-01-1, од 17. 07. 2014. године, који је општина Аранђеловац закључила са Удружењем „Павле Бакић“, ради реализације пројекта „Истраживање и прикупљање података и докумената ради објављивања годишњака „Павле Бакић“ бр. 2 и формирања Архивског фонда „Павле Бакић“.

ISSN 2466-3441

ГОДИШЊАК

„БАКИЋЕВАЦ“

Година II

број 2

Аранђеловац, децембар 2015.

Годишњак
„БАКИЋЕВАЦ”
Година II
број 2

Издавачи:

Удружење „Павле Бакић“ - Аранђеловац и
„Стварност“ – Аранђеловац

За издаваче:

мр Драган Тодоровић

Препис текста:

Анђелка Тодоровић

Аутор медаље Павла Бакића, у керамици, фотографија на корици:

Раја Николић

Главни и одговорни уредник:

мр Драган Тодоровић

Дизајн:

Милош Јанојлић

Штампа:

„Запис“ – Аранђеловац

Тираж:

500

*У знак сећања
на Павла Бакића
и све српске јунаке*

УВОД

Пре скоро девет година, 4. фебруара 2007. године, основано је у Аранђеловцу, у Ул. Проф. Милоја Павловића бг, Удружење грађана „Павле Бакић“ (каснијим усаглашавањима назива, и организације рада удружења, са новим законским прописима, из назива удружења уклоњена је реч: грађани, тако да назив гласи: Удружење „Павле Бакић“).

О Павлу Бакићу многи, и то не само у Аранђеловцу, су чули први пут захваљујући постојању самог удружења. После бројних текстова у медијима (www.pavlebakic.org.rs; РТС, „Политика“, „Вечерње новости“, „Наше новине“, СРБИЈА Национална ревија, ТВ „Сунце“, ТВ „Гем“...), као и објављивања књиге Војислава Веселиновића о Павлу Бакићу (*Последњи српски Деспот ПАВЛЕ БАКИЋ књига прва Под крилом града Венча*), у издању аранђеловачке „Стварности“, грађани, а посебно чланови и симпатизери Удружења „Павле Бакић“ имају знатно више сазнања о најзначајнијој личности у Шумадији у средњем веку. Томе доприноси и излагање годишњака „Бакићевац“, који више представља периодично гласило (први број је објављен 2008. године) него ли годишњак, али у очекивању да ће читаоци у наредним годинама ово гласило имати у рукама сваке године, задржали смо одредницу: годишњак.

Наду о будућем редовном, годишњем, објављивању „Бакићевца“ подупире и потпора општине Аранђеловац, која не само да је издвојила финансијска средства за штампање овог броја годишњака, већ су одборници Скупштине општине усвојили и закључак о неопходности уједначеног развоја туризма и експлоатације мермера на Венчацу, што је и један од статутарних циљева удружења. Сад је реално и очекивање да ће, ако не до 2025 (на петстоту годишњицу иселавања Павла Бакића са Венчаца), а оно бар до 2037 (на петстоту годишњицу погибије Павла Бакића), на Дворинама подно Венчаца бити изграђен средњовековни град Павла Бакића. Како би то било и остварено нужно је поспешити наставак и завршетак археолошких истраживања локалитета Дворине (велику улогу у томе има аранђеловачки музеј и Владан Миливојевић, историчар), регулисати имовинске односе на подручју локалитета и почети урбанистичко-пројектне активности (захваљујемо „Ар плану“ у Аранђеловцу на спремности да нам помогне у урбанистичко-планским пословима).

Објављивањем овог годишњака у наредним годинама, као и публикавањем резултата у остваривању активности у циљу изградње средњо-

вековног града Павла Бакића на Дворинама, у подножју Венчаца, бићемо све ближи остварењу великог сна, и својеврсног неимарског дела после пола миленијума.

мр Драган Тодоровић

СТАТУТ УДРУЖЕЊА «ПАВЛЕ БАКИЋ»

На предлог чланова и симпатизера Удружења «Павле Бакић» објављујемо и текст статута:

У складу са одредбама чл. 78. и 12. Закона о удружењима "Службени лист РС", бр. 51/09) на скупштини Удружења одржаној дана 15. фебруара 2011. године у Аранђеловцу усвојен је нови

С Т А Т У Т

У Д Р У Ж Е Њ А „ П А В Л Е Б А К И Ћ “

Област остваривања циљева

Члан 1.

Удружење «Павле Бакић» (у даљем тексту: Удружење) је невладино и непрофитно удружење, основано на неодређено време ради остваривања циљева у области: историјско истраживање и формирање туристичке атракције.

Циљеви Удружења

Члан 2.

Циљеви Удружења су: прикупљање историјских докумената и свих врста публикација о Павлу Бакићу, заштита еколошких и антропогенх вредности Венчаца, подстицање јавног и приватног сектора у циљу организовања археолошких и других истраживања културно-историјских локалитета на Венчацу, изградња инфраструктуре и објеката за посете туриста локалитетима који су у вези са животом и радом Павла Бакића на Венчацу и околини и јавно залагање за очување природних ресурса Венчаца, а посебно налазишта мермера, који је радом бројних каменолома све више угрожен.

Члан 3.

Ради остваривања својих циљева Удружење нарочито:

1) ствара услове за изградњу «Града Павла Бакића» до 2025. године - на 500. годишњицу исељавања Павла Бакића са Венчаца, као јединствене историјске, културне и туристичке вредности – снажне туристичке атракције, у циљу развијања историјске свести и очувања традиције српског народа, као и ради унапређивања туризма како у Буковичкој бањи и Аранђеловцу, тако и у средишњем делу Шумадије, али и другим просторима где живе и раде потомци Павла Бакића;

2) трајно сведочи о историјском значају и делу Павла Бакића (? – 1537) последњег деспота средњовековне Србије, који се из свог града на Венчацу иселио 1525. године;

3) указује на значај историјских локалитета на Венчацу, односно на административном подручју аранђеловачке и тополске општине, који имају било какве узрочно-последичне везе са Павлем Бакићем, последњим српским деспотом, који се са Венчаца иселио 1525. године и

4) успоставља контакте ради сарадње са установама образовања и културе на подручју аранђеловачке и тополске општине, јавним и приватним сектором и свим мештанима села око Венчаца у којима је живео Павле Бакић, односно на целокупном простору средњовековне «Бакићеве земље» у Србији, као и у свим местима и земљама целог света у којима живе потомци Павла Бакића, у правој линији крвног сродства и побочним родбинским линијама.

Назив и седиште

Члан 4.

Назив Удружења је: «Павле Бакић».

Удружење има седиште у Аранђеловцу.

Удружење своју делатност остварује на територији Републике Србије.

Услови и начин учлањавања и престанка чланства

Члан 5.

Члан Удружења може бити свако лице које прихвата циљеве Удружења и Статут и поднесе пријаву за учлањење Управном одбору Удружења.

Малолетно лице са навршених 14 година живота може се учланити у удружење уз прилагање оверене изјаве његовог законског заступника о давању сагласности.

За лице млађе од 14 година из става 1. овог члана пријаву подноси његов законски заступник.

Члан 6.

Одлуку о пријему у чланство доноси Скупштина и о томе без одлагања обавештава подносиоца пријаве.

Члан може иступити из чланства давањем писане изјаве о иступању. За иступање малолетног члана није потребна сагласност законског заступника.

Чланство у Удружењу може престати због дуже неактивности члана, непоштовања одредаба овог статута или нарушавања угледа Удружења.

Одлуку о престанку чланства доноси Скупштина, на образложени предлог Управног одбора.

Члану се мора омогућити да се изјасни о разлозима због којих је поднет предлог за доношење одлуке о престанку његовог чланства у Удружењу.

Права, обавезе и одговорност чланства

Члан 7.

Члан Удружења има право да:

- 1) равноправно са другим члановима учествује у остваривању циљева Удружења;
- 2) непосредно учествује у одлучивању на Скупштини, као и преко органа Удружења;
- 3) бира и буде биран у органе Удружења;
- 4) буде благовремено и потпуно информисан о раду и активностима Удружења.

Члан је дужан да:

- 1) активно доприноси остваривању циљева Удружења;
- 2) учествује, у складу са интересовањем, у активностима Удружења;
- 3) плаћа чланарину;
- 4) обавља друге послове које му повери Управни одбор.

Унутрашња организација

Члан 8.

Органи Удружења су Скупштина, Управни одбор, Надзорни одбор и заступник. Функцију заступника врши председник Управног одбора, а у његовом одсуству заменик председника Управног одбора.

Члан 9.

Скупштину Удружења чине сви његови чланови.

Скупштина се редовно састаје једном годишње. Ванредна седница Скупштине може се заказати на образложени предлог заступника.

Седницу скупштине сазива председник Управног одбора, писаним обавештењем о месту и времену одржавања скупштине и предлогу дневног реда. Седницом председава лице које буде, јавним гласањем, изабрано на почетку седнице.

Скупштина:

- 1) доноси план и програм рада;
- 2) усваја Статут, као и измене и допуне Статута;
- 3) усваја друге опште акте Удружења;
- 4) бира и разрешава чланове Управног одбора;
- 5) разматра и усваја, најмање једном годишње, извештај Управног одбора;
- 6) разматра и усваја финансијски план и извештај;
- 7) одлучује о статусним променама и престанку рада Удружења;
- 8) одлучује о удруживању у савезе и друге асоцијације у земљи и иностранству.

Скупштина пуноправно одлучује ако је присутна најмање једна половина чланова.

Скупштина одлучује већином гласова присутних чланова.

За одлуку о изменама и допунама Статута, статусним променама и престанку рада Удружења неопходна је двотрећинска већина гласова присутних чланова.

Члан 10.

Управни одбор је извршни орган Удружења, који се стара о спровођењу циљева удружења који су утврђени овим Статутом.

Управни одбор има 3 (три) члана, које бира и опозива Скупштина.

Мандат чланова Управног одбора траје 4 (четири) године и могу се поново бирати на исту функцију.

Управни одбор из реда својих чланова бира председника и заменика председника.

Члан 11.

Председник Управног одбора заступа Удружење у правном промету и има права и дужности финансијског налогодавца.

Заменик председника управног одбора је овлашћен да, у одсуству председника управног одбора, заступа Удружење и потписује сва финансијска и новчана документа у име Удружења.

Члан 12.

Управни одбор:

1) руководи радом Удружења између две седнице Скупштине и доноси одлуке ради остваривања циљева Удружења;

2) организује редовно обављање делатности Удружења;

3) поверава посебне послове појединим члановима;

4) доноси финансијске одлуке;

5) одлучује о покретању поступка за измене и допуне Статута, сопственом иницијативом или на предлог најмање пет чланова Удружења и припрема предлог измена и допуна, који подноси Скупштини на усвајање;

6) одлучује о покретању поступка за накнаду штете у случајевима из члана 25. став 2. Закона о удружењима и, по потреби, одређује посебног заступника удружења за тај поступак;

7) одлучује о другим питањима за која нису, законом или овим статутом, овлашћени други органи Удружења.

Управни одбор пуноважно одлучује ако су присутна најмање два члана, а одлуке доноси консензусом оба члана.

Члан 13.

Надзорни одбор контролише финансијско пословање Удружења и оученим неправилностима, без одлагања, обавештава Управни одбор.

Надзорни одбор има три члана које бира Скупштина. Мандат чланова Надзорног одбора траје четири године и могу бити поново бирани. Надзорни одбор подноси извештај на свакој седници Скупштине.

Остваривање јавности рада

Члан 14.

Рад Удружења је јаван.

Управни одбор се стара о редовном обавештавању чланства и јавности о раду и активностима Удружења, непосредно или путем интерних публикација, односно путем саопштења за јавност, или на други применени начин.

Годишњи обрачуни и извештаји о активности Удружења подnose се члановима на седници скупштине Удружења.

Члан 15.

Ради остварења својих циљева Удружење успоставља контакте и сарађује са другим удружењима и организацијама у земљи и иностранству.

Удружење може приступити међународним удружењима сродног карактера, о чему одлуку доноси Скупштина.

Начин стицања средстава за остваривање циљева и располагање средствима

Члан 16.

Удружење прибавља средства од чланарине, добровољних прилога, донација и поклона, финансијских субвенција и на други законом дозвољен начин.

Престанак рада Удружења

Члан 17.

Удружење престаје са радом одлуком Скупштине, када престану услови за остваривање циљева Удружења, као и у другим случајевима предвиђеним законом.

Члан 18.

У случају престанка рада, имовина Удружења пренеће се на домаће недобитно правно лице које је основано ради остваривања истих или сличних циљева, односно Скупштина ће одлуком о престанку одредити коме се имовина преноси у складу са законом.

Члан 19.

Удружење има печат округлог облика на којем је исписано: Удружење грађана «Павле Бакић» Аранђеловац.

Члан 20.

На сва питања која нису регулисана овим статутом непосредно ће се примењивати одредбе Закона о удружењима.

Члан 21.

Овај статут ступа на снагу даном његовог усвајања на оснивачкој скупштини Удружења.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ СКУПШТИНЕ
УДРУЖЕЊА «ПАВЛЕ БАКИЋ»
мр Драган Тодоровић

САДРЖАЈ

Увод	7
Павле Бакић и чегово време у народном сматрању и предању	9
Повеље Угарских краљева Павлу Бакићу	23
Повеља од 20. септембра 1537. године, којом је цар Фердинанд I доделио Павлу Бакићу титулу Српског деспота, уништена у Немачком бомбардовању Народне библиотеке 6. априла 1941. године	33
Милош Воденичаревић о Јовану Бакићу из Бање	39
Алекса Ивић о Павлу Бакићу	43
Четиристогодишњица последњег српског деспота Павла Бакића	45
„Бакићи, породица последњег српског деспота“	51
«Трагом последњег српског деспота»	79
„Прилози за историју Срба у Угарској“	91
«Бакићи кроз векове»	115
«Бакићи Васојевићко братство из Забрђа»	121
Роман животних оука и порука	127
Из рукописа друге књиге Војислава Веселиновића о Павлу Бакићу «Венчачки коњаници»	137
Литерарни конкурс удружења «Павле Бакић»	145
Песме Бранке Максимовић	151
Посланица последњем српском деспоту јунаку Павлу Бакићу	155
Статут удружења «Павле Бакић»	163

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

908(497.11)

БАКИЋЕВАЦ : годишњак / главни и одговорни уредник Драган
Тодоровић. - 2008, бр. 1- . - Аранђеловац : Удружење "Павле Бакић"
: Стварност, 2008- (Аранђеловац : Запис). - 21 cm

ISSN 2466-3441 = Бакићевац
COBISS.SR-ID 219764236

